

مهر مدرسه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد طلکبکی: .....

کد امتحان:	۲۴۰۰۱/۰۳
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۱۰/۰۸
عنوان:	صرف ۲
کتاب:	درستنامه علم صرف
محدوده:	از ابتدای درس ۲۷ (حالات فعل ماضی) تا پایان بخش فعل (ص ۲۸۸-۱۶۱)
حذفیات:	پژوهش‌های پایان هر درس

کلیه از نوشتن نام و نام خانوادگی در برگه امتحان و پاسخنامه، خودداری نمایید.

۱- ترجمه عربی «مادرم مرا دوست نمی‌داشت» کدام است؟ ص ۱۶۴-۱۶۳

۰/۵

- الف. كَانَتْ أُمِّي لَا تُحِبُّنِي.
- ب. أُمِّي مَا كَانَتْ أَحِبَّتَنِي.
- ج. لَمَّا تَكُنْ أُمِّي أَحِبَّتَنِي.
- د. لَمْ تُحِبَّنِي أُمِّي.

۲- کدام یک از اقسام ماضی در آیه شریفه: «كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ» (ذاریات: ۱۷) به کار رفته است؟ ص ۱۶۳

۰/۵

- الف. ماضی استمراری مثبت
- ب. ماضی استمراری منفی
- ج. ماضی بعید مثبت
- د. ماضی بعید منفی

۳- صیغه نهم امر مؤکد از فعل «رَأَى» کدام است؟ ص ۱۴۰ و ۹۹

۰/۵

- الف. ارئَنَّ
- ب. ارئُونَ
- ج. رئنْ
- د. رُونَ

۴- صیغه مجهول معادل هر یک از افعال «أَرَى» و «أَعِيدُوا» کدام است؟ ص ۱۹۸-۱۹۵

۰/۵

- الف. لِيُؤْرَ - لِأَعَادُوا
- ب. لِيُتَوْرَ - لِتَعَادُوا
- ج. لِيُيرَ - لِيَعَادُوا
- د. لِيُتَرَّ - لِتَعَادُوا

۵- معنای باب افعال در جملات: «أَطْفَلَتِ الْمَرْأَةُ» و «أَعْلَمْتُ زَيْدًا هِنْدًا عَالِمَةً» به ترتیب کدام است؟ ص ۲۰۲

۰/۵

- الف. تعریض - مفعول را بر صفتی یافتن
- ب. معنای ثلاثی مجرد - تعدیه
- ج. واجدیت - تعریض
- د. واجدیت - تعدیه

۶- در کدام یک از صیغ «زَغِي» لام الفعل حذف می‌شود؟ ص ۲۰۹

۰/۵

- الف. صیغه دوازدهم مضارع معلوم
- ب. صیغه چهارم ماضی مجهول
- ج. صیغه دهم مضارع مجهول
- د. صیغه هشتم امر معلوم

۷- صیغه ششم ماضی مجهول «أَحْمَرًا» و «اتَّقَى» کدام است؟ ص ۲۵۵ و ۲۴۴

۰/۵

- الف. أَحْمَرًا بَهَنَ - اتَّقُونَ
- ب. أَحْمُورًا بَهَنَ - اتَّقِينَ
- ج. أَحْمَارِرْنَ - اتَّقُونَ
- د. أَحْمُورِرْنَ - اتَّقِينَ

۸- فعل معین شده در آیه شریفه: «تَفْشَعُرُ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ» از کدام باب است؟ ص ۲۶۸

- الف. اِفْعَالٌ
 ب. اِفْعَالٌ
 ج. تَفَعَّلَ
 د. تَفَعَّلَ

۰/۵

۹- سه مورد که حرف عله حکم حرف صحیح را دارد و اعلال نمی شود را به همراه مثال بنویسید. ص ۱۵۵

جواب: ۱- عین الفعل لفیف مقرون مانند: قَوَى - يَشْوَى ۲- عین الفعل کلماتی که بر رنگ و عیب دلالت کنند مانند: سَوَدَ و عَوَرَ ۳- عین الفعل فعل تعجب مانند: مَا أَقْوَمَ زَيْدًا - أَقْوَمُ بَزِيدٍ ۴- عین الفعل باب های تفعیل، مفاعله، تفاعل، افعال و افعیلال ۵- رباعی و ملحقات آن، مانند: وَسَوَّسَ

۱۰- طریقه منفی کردن افعال زیر را بیان کنید. (برای هر کدام، یک روش کافی است) ص ۱۶۳ و ۱۶۲

الف) ماضی نقلی: جواب: لَمَّا + فعل مضارع

ب) ماضی بعید: جواب: ما + كَانْ + فعل ماضی

ج) ماضی استمراری: جواب: ۱. ما + كَانْ + فعل ماضی ۲. كَانْ + لا + فعل مضارع [یکی از دو روش کافی است].

۱۱- «صیغه هفتم امر معلوم» افعال زیر را بنویسید. ص ۲۵۱ و ۲۴۵ و ۲۳۲ و ۱۹۸

الف) ماده «ق ر أ» از باب افعال: جواب: أَقْرِ ص ۱۹۸

ب) ماده «و ل ی» از باب تفعّل: جواب: تَوَلَّ ص ۲۳۲

ج) ماده «ر د د» از باب افتعال: جواب: اِرْتَدَّ، اِرْتَدَّتْ، اِرْتَدَّدَ ص ۲۴۵

د) ماده «ز و ی» از باب انفعال: جواب: اِنزَوَّ ص ۲۵۱

۱۲- مواد زیر را به ابواب خواسته شده ببرید و صیغه اول ماضی، مضارع و مصدر آن ها را بنویسید. (با درج کامل حرکات و اجرای همه قواعد) ص ۲۶۳-۲۵۴

الف) «ز ه ر» باب «افعیلال»: جواب: اِزْهَارٌ، يَزْهَرُ، اِزْهِيْرٌ

ب) «ع و ن» باب «استفعال»: جواب: اِسْتَعَانَ، يَسْتَعِينُ، اِسْتِعَانَةٌ

۱۳- اصل «فعل صناعی» در موارد زیر چیست؟ ص ۲۷۳ و ۲۷۲

الف) تَبَنَّى: جواب: اِبْنِ

ب) تَمَسَّكْنَ: جواب: مَسْكِنِ

ج) سَبَّحَلَّ: جواب: سُبْحَانَ اللَّهِ

۱۴- معنای «مشارکت» در هریک از باب های «افتعال و مفاعله» چه تفاوت هایی دارند؟ به طور کامل توضیح دهید. ص ۲۴۵

جواب: در باب مفاعله یکی به صورت فاعل و دیگری به صورت مفعول ذکر می شوند. مانند: «ضارب سعید علیاً»

ولی در باب افتعال یا هر دو اسم را به صورت فاعل ذکر می کنیم مانند: «اختصم سعید و زید» و یا لفظی را که دارای افرادی است به صورت فاعل می آوریم. مانند: «اختصم الناس»

۱۵- صیغه دهم مضارع فعل «رَضِيَ يَرْضَى» قبل از اعلال، «تَرْضَوْنَ» می باشد تغییرات احتمالی و نتیجه نهایی را بنویسید. ص ۱۳۶

جواب: تَرْضَوْنَ ← ۶ ← تَرْضِيْنَ ← ۱ ← تَرْضَائِنَ ← ۴ ← تَرْضِيْنَ

۱